

NIEUWSBRIEF

Maart 2006

Met trots bieden we u de nieuwsbrief van 2006 aan. Trots, omdat de nieuwsbrief er zo mooi uitziet, met prachtige kleurenfoto's, gemaakt door Gonny, onze penningmeester, die eind 2005 vanuit het bestuur onze studentes bezocht heeft. Samen met haar echtgenoot Chris heeft ze drie maanden in Zuid-Afrika doorgebracht. Het verslag van vele leuke en interessante ontmoetingen kunt u hierin lezen.

Wat ons weer heeft getroffen, is dat we verschil maken. Verschil voor de vrouwen zelf die we steunen, maar ook voor hun omgeving. Dit hebben Gonny en Chris kunnen constateren, maar horen we ook van de vrouwen zelf terug via hun brieven.

Nog steeds krijgen we veel meer aanvragen dan we kunnen honoreren.

We zijn heel blij met uw bijdragen, laten we dat voorop stellen, maar zouden nog veel meer kunnen gebruiken. Als u nog iemand weet die Malibongwe financieel wil ondersteunen, houden we ons aanbevolen. Bij ons blijft er niets aan de strijkstok hangen. Ook Gonny en Chris betaalden hun reis en verblijf zelf, en declareren alleen de onkosten die ze gemaakt hebben voor Malibongwe.

Alle donateurs hartelijk bedankt. Onze studentes en wij stellen uw steun zeer op prijs.

Stedenband Delft – Mamelodi/Tshwane

In februari hebben Gonny en Gerda namens het bestuur de nieuwjaarsbijeenkomst bezocht van de stedenband Delft – Mamelodi.

Mamelodi is een township bij Pretoria. Pretoria maakt samen met 13 townships deel uit van de gemeente Tshwane. De organisatie in Delft is in 2004 omgezet in de stichting Delft-Mamelodi / Tshwane.

Projecten waar de stedenband zich mee bezig houdt zijn woningbouw (opzetten van een corporatie en zelfbouw), brickmaking (bakstenen maken) t.b.v. zelfbouwprojecten, Hiv/AIDS (47% besmetting), gemeenschappelijke volkstuinten, muziekschool, computerlessen voor volwassenen en arts en crafts, een vrouwenproject waarbij vrouwen voor toeristen interessante dingen maken en die gezamenlijk verkopen.

De zelfbouw gaat om huizen die opgezet worden door de organisatie en zelf door de toekomstige bewoners worden afgebouwd. De stedenband krijgt hierbij hulp van de TU.

Van de nog gereserveerde EZH-gelden wordt er een buurthuis gebouwd.

Afgelopen jaar zijn er 2 leraren van de muziekschool in Delft geweest om mee te maken hoe zaken hier worden opgezet en kennis en ervaringen uit te wisselen. Dit gebeurde in samenwerking met de Vrije Akademie.

Impressies van een inspirerende reis van 3 maanden door Zuid-Afrika op bezoek bij 'onze' studentes

september – november 2005

Nog maar 1 dag in Zuid-Afrika, worden we uitgenodigd en geïntroduceerd bij de afscheidslunch van de Delftse delegatie, hier in Pretoria (Tshwane) vanwege de stedenband Delft-Tshwane/Mamelodí (Mamelodí is een township van Tshwane). Gelukkig hadden we dit nog net in Nederland kunnen regelen. Het was een warm weerzien met o.a. Pasty en vooral drie vrouwen: Jane, Magdeline en Elisabeth, die wij 10 jaar geleden in Delft ontmoet en rondgeleid hebben. Een heftig begin van onze reis.

We hebben direct afgesproken elkaar later in Mamelodí, bij hen thuis te ontmoeten. Eerst bij Magdeline (Maggie) die ons gastvrij ontving met cola en kippenpootjes, en daarna naar Jane. Daar ontmoetten we ook haar dochter Maureen, die met

een beurs van Malibongwe een opleiding gevolgd heeft en nu, 26 jaar, een goede administratieve baan heeft. Vervolgens naar Elisabeth (Babba) die trots op de kleinkinderen past. Meteen al is het verschil in wonen duidelijk. Maggie, die een baan heeft bij een bank in Tshwane, woont in een mooi en goedgebouwd klein huis, terwijl het huis van Jane en van Babba in onze ogen niet meer zijn dan stenen krotten met een toilet achter op het erf. Ze hebben niets maar stralen blijheid uit.

We worden door Maggie en Jane rondgereden door Mamelodí, een township met zo'n miljoen inwoners (en één van de 13 townships van Tshwane!). We komen door nette buurten met verharde wegen, maar vooral door krottenwijken en tenslotte aan de rand een grote wijk met alleen planken en golfplaten afdakjes. De tegenstellingen ook binnen de township zijn heel groot. Erg deprimerend, onze eerste kennismaking met een township. Maggie vertelt dat op elke hoek

wel een 'funeral store' verschijnt i.v.m. de vele aids-doden. De één z'n dood is de ander z'n brood. Ze vindt dat verschrikkelijk, vooral omdat de prijzen door de grote vraag gigantisch stijgen. Een dochter van Maggie is onderwijzeres in een van de krottenwijken. De kinderen komen zonder eten op school. Zij zegt dat zij geluk heeft gehad; tenslotte komen ze allemaal uit dezelfde krottenwijken vandaan. Over de integratie zwart-wit zegt ze: "We come to them, but they don't come to us".

We hebben nog geprobeerd contact te krijgen met andere vrouwenprojecten in Mamelodí. Er waren enkele afspraken gemaakt – zonder resultaat. Wel hebben we gesproken met Zondi, manager bij het Tourist Office in Tshwane, die ik ook jaren geleden in Delft ontmoet heb i.v.m. een vrouwen-educatieproject. Zij heeft ons adres.

In Pretoria-centrum ontmoetten we onze eerste

studente: **Gugu** (22 jaar). Zij komt uit een arme streek bij Umtata, dat met de bus 10 uur rijden van Pretoria vandaan ligt. Ze is een zus van Ondela die wij 3 jaar ondersteund hebben en die na haar afstuderen in mei 2005 als basisarts in een ziekenhuis in Pretoria werkt. Gugu was 7 jaar toen haar moeder overleed – ze is de jongste van drie dochters. Haar vader heeft kort geleden een bypass-operatie ondergaan maar het gaat nu weer goed met hem. Zij praat liefdevol over hem en het is duidelijk dat hij haar stimuleert. Als zij hoort dat onze reis ook langs Umtata gaat, moeten wij hem beslist opzoeken. We hebben de indruk dat Gugu een erg hard studerende en begaafde studente is. Zij studeert economie, statistiek en businessmanagement en hoopt komend jaar haar *de-gree* te halen. Daarna wil ze doorgaan voor haar *honours* (1 jaar) omdat dat meer mogelijkheden biedt op een baan. Ze is hier optimis-

tisch over en wil het liefst in het bankwezen, met als tweede keus een baan bij de overheid. Ze wil niet terug naar Umtata vanwege de enorme werkeloosheid daar.

Noxanthi hebben we helaas niet ontmoet. We hadden wel een afspraak maar ze was ziek. Trudi en Sanne hadden haar 2 jaar geleden ontmoet nadat ze erg ziek was geweest (kanker). Ze staat nog onder controle. We hebben haar voor het vierde jaar ondersteund in haar studie psychologie. Ze hoopt dit jaar af te studeren en terug te gaan naar haar geboortestreek, het voormalige Transkei.

We rijden nu richting Durban, dwars door het droge, dorre land ten zuiden van Zwaziland en door het Zulu Kingdom, het 'zwarte' Zuid-Afrika. Een eindeloze uitgestrektheid, met roodbruine aarde waar niets op groeit, ronde lemen hutjes, verspreid in de blakerende zon, zonder water en elektriciteit, een uitgemergelde koe of geit hier en daar en zwermen kinderen die op onze auto afstormen. Overal lopen zwarte mensen, op stille weggetjes en op zesbaans snelwegen; waar ze heengaan of vandaan komen is vaak onbegrijpelijk. Ze doen niets anders dan lopen, met van alles - tot aan stapels brandhout en vaten met water op hun hoofd (vrnl. vrouwen). Een witte loopt niet want dat is te warm en te gevaarlijk, en bovendien heeft elke witte een auto.

In Durban ontmoeten we de vijf verpleegkundige studentes **Eunice**, **Zandile**, **Duduzile**, **Peggy** en **Nomusa** (zie ook de vorige nieuwsbrief).

We hebben een afspraak in een zwart winkelcentrum in hartje Durban. Het is een

opgewekt stel vrouwen. Ze volgen allemaal dezelfde 2-jarige basisopleiding aan de Nursing School. Ze hebben de opleiding afgerond behalve Zandile, die nog een jaar moet. Het blijkt een opleiding te zijn waar ze niet zo veel mee kunnen, behalve als ze ergens anders nog een ver-

volgopleiding van 2 jaar doen. Dan zijn ze gekwalificeerd. Maar dat zit er voor hen niet in; ze zijn

al blij dat ze dit hebben kunnen opbrengen en het heeft hen ook veel zelfvertrouwen gegeven. Duduzile is de enige die het wel wil proberen. Peggy, een ongehuwde moeder, heeft maar één wens: "weten jullie niet een mooie witte man voor mij; ik ga zó met jullie mee terug naar Europa". Ze komen alle vijf uit arme townships van Durban: Kwasimele en Kwa-Mashu, en hebben weinig financiële mogelijkheden. Zandile vertelt dat je direct afgesloten wordt als je water of elektriciteit niet kunt betalen. Maar ook als je wel betaalt, gaat het water soms maar heel druppelsgewijs. De afschaffing van de apartheid heeft hen bitter weinig opgeleverd Integendeel, zeggen ze, de rijken (ook zwarten) worden rijker en de armen armer. Het enige wat het ons opgeleverd heeft, is dat we nu overal kunnen gaan en staan waar we willen. Dit cynisme komen we nog vaak tegen in de loop van de drie maanden. In Durban zagen we trouwens voor het eerst een witte (!) dakloze bedelaar.

We rijden langs de kust – de indrukwekkende Indische Oceaan – naar Margate, waar we proberen **Zandile** (21 jaar) te bereiken. We hebben alleen een telefoonnummer; ze heeft op onze brieven taal noch teken laten horen. Ze studeert rechten aan de universiteit van KwaZulu-Natal, is wees en door haar oma grootgebracht. Helaas hebben we geen contact met haar kunnen leggen, en tot onze verrassing ligt er bij onze thuiskomst een brief van haar. Ze vindt het heel jammer dat ze ons misgelopen is; mijn brief kwam op haar thuisadres, bij haar oma die de post niet opent omdat zij niet kan lezen, en inmiddels was haar telefoonnummer veranderd.

Wel komt er in Margate een telefoontje van **Gwen**, de dochter van Nomusa uit Durban. Zij had van haar moeder gehoord dat we in Zuid-Afrika zijn en zou

het erg leuk vinden ons te ontmoeten. We zijn inmiddels 3 uur rijden verder, maar dat geeft niet. Ze komt samen met haar verloofde, een pas afgestudeerd advocaat, en wil Malibongwe bedanken voor alles wat we voor haar en andere vrouwen hebben gedaan. We hebben haar 2 jaar geleden ondersteund en ze is nu

tandartsassistente in Durban. Dat is dan toch wel weer een onverwachts verrassende ontmoeting.

Vervolgens gaat de tocht naar Umtata, de zwarte hoofdstad van het voormalige Transkei, nu Eastern Cape, waar de Xhosa wonen. Dit is een van de armste provincies van Zuid-Afrika omdat het ANC-verzet er vandaan kwam (Mandela, Tambo, Mbeki zijn allemaal Xhosa), en door het apartheidsregime opzettelijk werd genegeerd en verwaarloosd. We ontmoeten **Evile**, een 19-jarig verlegen maar spontaan

meisje. Ze doet een pittige opleiding, financiële informatietechnologie in Durban, eerst aan het Technikon maar dat is samengegaan met de universiteit. Na het derde jaar moet zij zich gaan specialiseren. Gelukkig had ze wiskunde en informatica in haar pakket op de high school, anders was het een zware dobber geweest. Ze heeft ervoor gekozen om niet in Umtata maar in Durban te studeren vanwege een andere omgeving. Ze woont bij een tante in Durban. Thuis woont ze op het platteland van Umtata, in een rondavel. Hier zijn veel vrouwen en kinderen geïnfecteerd door HIV en aids, en het merendeel is analfabeet en werkloos. Ze woont met haar moeder, grootmoeder en oom samen – haar vader kent ze niet. Haar grote voorbeeld is haar nicht Andiswa, die wij 3 jaar ondersteund hebben en nu registeraccountant in Johannesburg is. Evile heeft vertrouwen in de toekomst en is er van overtuigd dat ze met deze opleiding een baan kan krijgen.

Bij East London komen we weer aan de kust. We hebben daar een leuke ontmoeting met **Abongile**, 22 jaar en een enorme rebbel. We hebben afgesproken bij een Wimpy dat blijkt te liggen in een wit winkelcentrum aan de rand van de stad. Wij wisten dat niet, want wij prikken ook maar op de kaart. Op een gegeven moment zegt ze: "oh, ik ben hier de enige zwarte – o nee, daar zit er nog een". Abongile

komt ook van het platteland van Umtata en woont op een soort farm met wat geiten en een koe; ze hebben wel elektriciteit maar beperkt water. Tijdens onze ontmoeting breekt een enorme regenbui los, de eerste na vele maanden, en ze zegt "what a blessing" omdat zij het regenwater in vaten moeten opvangen en verder op de rivier aangewezen zijn. Abongile is de jongste van vijf kinderen, met 1 broer en 3 zussen. Haar ouders leven nog; vader en broer zijn werkloos. Ze studeert informatica, maar vindt haar studie vrij moeilijk en heeft er veel hulp bij nodig gehad. Het zal volgens haar lastig zijn een baan in de ICT te vinden, maar dat hoeft voor haar ook niet zo. Ze vindt het leuker om mensen te helpen. We denken dat het geen hoogvlieger is maar meer een doener. Ze wil graag een baan en vraagt herhaaldelijk of wij daar geen invloed op uit kunnen oefenen. Haar zus Cobisa hebben we ook ondersteund (in 2002); zij heeft haar diploma marketing maar doet nu social work. Omdat het zo hard regent stellen we voor om haar terug te brengen naar de campus. We hebben geen idee waar we terecht komen, ver weg van East London, in de middle of nowhere. Na diverse townships komen we aan bij een enorm ommuurd complex midden in de weilanden. We nemen een kijkje op de campus, waar duizenden zwarte studenten rondlopen, en in haar piepkleine kamertje, dat zij – met één eenpersoonsbed – met een ander meisje deelt. Erg leerzaam.

De volgende stad is Port-Elisabeth (PE), waar 3 studentes zijn. Allereerst **Babalwa**, 26 jaar, ook afkomstig uit Umtata, de jongste van 2 broers en 4 zussen. Zij is heel enthousiast om ons te ontmoeten. Ze blijkt onze brieven niet ontvangen te hebben en was erg verrast door ons telefoontje. Ze vindt het helemaal geweldig. Ze studeert informatica en woont op een kamer in de stad, samen met een ander meisje. Ze moet nog 1 jaar en weet niet of ze wel een baan kan krijgen. Babalwa was 15 toen de

apartheid werd afgeschaft en heeft het nog bewust meegemaakt. Ze is hoopvol over de toekomst van haar land, maar zegt dat het nog een heel lange weg is te gaan voordat het beter wordt.

Daarna rijden we naar de flat van **Noxolo** waar we uitgenodigd zijn om te blijven logeren. Noxolo, 26 jaar, is in mei '05 afgestudeerd als basisarts en werkt nu – verplicht – 2 jaar in het overheidsziekenhuis in PE. Het ziekenhuis heeft voor haar flat gezorgd, een voor haar begrippen riant 3-kamerappartement, met 24-uurs bewaking, maar de huur wordt wel van haar schamele salaris ingehouden. Ze vertelt trots over haar graduering en laat foto's zien van haar en haar moeder en broertje. Haar diploma krijgt ze echter niet omdat eerst nog een studieschuld afbetaald moet worden.

Noxolo wil in PE blijven, dicht bij haar familie, moeder, broer en andere familie die in een township van Uitenhage woont en die ze van haar 'salaris' onderhoudt. Ze wordt ingezet op alle afdelingen, vooral emergency, en draait daar regelmatig diensten van meer dan 30 uur achter elkaar vanwege het grote tekort

aan artsen. Het komt zelden voor dat ze een weekend vrij is. Na de verplichte 2 jaar gaan de meeste artsen naar het buitenland omdat dat beter verdient. Noxolo wil blijven en zich verder specialiseren in de verloskunde. Het aids-probleem is groot, er sterven dagelijks

kinderen en jonge mensen. Haar vriendin en collega loopt ook even binnen om ons te ontmoeten. Zij heeft het tweede verplichte jaar gekozen voor een plattelandskliniek in Transkei. Ze vertellen allebei dat ze nergens tijd voor hebben en altijd moe zijn. Maar overigens zijn we blij dat onze ondersteuning voor Noxolo tot dit resultaat geleid heeft!

De volgende morgen vertrekken we naar Uitenhage om **Sooreya** te ontmoeten. Ze had ons gemailld dat ze graag een hele dag met ons wilde doorbrengen om ons zo veel mogelijk van haar leef- en woonomgeving te kunnen laten zien. We worden om half negen opgewacht door Sooreya, haar moeder, haar boyfriend en nog een vriend, en ze blijkt een heel dagprogramma gemaakt te hebben. Sooreya's vader is overleden, haar jongere broertje van 12 jaar heeft epilepsie en haar moeder heeft 2 maanden geleden op de intensive care gelegen met hart- en nierproblemen. Omdat ze daardoor veel thuis moest zijn heeft ze haar examen in juli gemist. Ze is bang dat Malibongwe haar nu niet meer zal ondersteunen omdat ze volgens eigen zeggen gefaald heeft.

Ze volgt een opleiding voor accountancy en bedrijfsrecht in PE. Ze staat om 5 uur 's ochtends op om om 8 uur op de opleiding te zijn. Als wij er zijn vertelt ze dat ze de volgende week, vóórdat het nieuwe semester van de opleiding begint, een training basisvaardigheden op LTS-niveau gaat doen van twee maanden, op kosten van de overheid. Ze is hiervoor uitgeloot en brengt ons er naar toe voor een rondleiding en uitleg van de directeur. Het is een training voor kansarme jongeren met begeleiding naar zo mogelijk een baan. Haar boyfriend heeft deze training ook gevolgd en heeft nu een baan bij de Volkswagenfabriek in Uitenhage (de grootste autofabriek in Zuid-Afrika, waar (in-)direct 400.000 mensen van afhankelijk zijn). We rijden de hele township door, stappen uit bij het massagraf van zwarten die in 1985 in verzet kwamen, rijden langs haar lagere school, en opnieuw treft ons de diversiteit: alles is arm, troosteloos en gebrek-

kig maar daarbinnen varieert het van haveloze golfplaten krotten tot nette stenen huisjes met water en elektriciteit. Sooreya vertelt dat ze vroeger ook onder een golfdakje heeft gewoond, en als het regende ging ze met haar broertje onder het bed zitten. We eten tussen de middag bij Sooreya thuis – een blok van gelijkvloerse stenen huisjes met een golfplaten dak. Haar moeder is 's nachts om half drie opgestaan om voor ons te koken. Het is een feestmaal dat ze zelf niet vaak zullen eten! De mannen 'showen' met Chris in deze volstrekt zwarte omgeving, nemen hem mee naar een winkelcentrum en de markt, waar honderden mensen op elkaar gepakt met van alles bezig zijn, en links en rechts worden bekenden gegroet. Aan het eind van de dag brengt de hele familie ons 30 km verderop naar de afslag van het Addo Elephant Park – waar zij nog nooit van hun leven geweest zijn. De tegenstelling kan niet groter: hier opeens allemaal wit, geld, luxe en ...olifanten! Het was een heel bijzondere dag, hartverwarmend, om klein bij te worden. Sooreya is een sterke vrouw die precies weet wat ze wil en daarvoor vecht. Ze heeft de training van 2 maanden met goed gevolg doorlopen en wil dit jaar haar graad halen. Wij blijven haar ondersteunen.

Na Port Elisabeth zetten we koers naar Kaapstad. We komen nu in een totaal ander Zuid-Afrika, het 'witte' welvarende Zuid-Afrika. Een vakantieland met prachtig natuurschoon, een tuinroute, een wijnroute, enz.

In Kaapstad hebben we nog twee studentes: Loyiso en Yaseka.

Yaseka, een beetje verlegen, onzekere vrouw van 24 jaar, die ons enthousiast begroet. Ze is van studie veranderd: van biotechnologie naar geologie. Ze is goed gemotiveerd en vindt het leuk; ze wil na haar bachelors doorgaan voor haar masters en denkt dan zeker een baan te kunnen vinden. Ze wil 'in de olie', liefst bij een van de grote oliemaatschappijen. Yaseka woont thuis op een soort missiepostterrein in

de buurt van Umtata, 16 uur met de bus vanaf Kaapstad. Ze is de oudste en heeft 2 jongere broers van wie één studeert aan de universiteit van Umtata en één op de highschool zit (en bij zijn grootmoeder woont). Je merkt aan alles aan haar dat ze financieel niets te makken heeft; het beetje geld wat er is, wordt waarschijnlijk vooral in de jongens geïnvesteerd. Ze is erg pessimistisch over de toekomst van Zuid-Afrika. Ze heeft er geen vertrouwen in dat 'zwart' en 'wit' ooit samen kunnen gaan. Ze is erg gelovig; op onze vraag of ze een vriendje heeft, zegt ze: "Yes, Jesus is my boyfriend", en thuis gaat ze elke dag naar de kerk. We brengen haar terug naar de campus, naar een township aan de andere kant van Kaapstad, waar we ook haar kamergenote ontmoeten (uit Uitenhage). Ook hier een vrijwel zwarte universiteit. Ze is er heel trots op dat ze als eerste van haar studiegroep iemand van buiten Zuid-Afrika, en dan nog wel 'van over zee' ontmoet.

Daarna ontmoeten we **Loyiso**, een zelfverze-

kerde en goedlachse jonge vrouw van 22 jaar. Ze studeert accountancy aan een andere universiteit in Kaapstad dan Yaseka. Haar universiteit is een mix van zwart en wit en ze is vol vertrouwen over de toekomst en het uiteindelijk verdwijnen van de apartheid. Ze heeft 'witte'

vriendinnen. Met haar studie gaat het goed. Het is eind november en ze wacht op de resultaten van het eerste semester. Hierna moet ze nog 1 jaar en ze weet zeker dat ze dan een baan krijgt, omdat er veel vraag is bij overheid en bedrijfsleven. Ze wil het doorstuderen combineren met een baan in de financiële sector. Loyiso woont in Umtata op een soort boeren-erf, samen met de hele familie – allemaal vrouwen, ieder in een eigen huisje. Haar moeder heeft 4 zussen die ook alleen maar dochters hebben, Loyiso heeft nog een zusje van 15 jaar, en er schijnen geen mannen meer te zijn. Haar moeder is gescheiden en haar vader woont in Kaapstad, waar ze hem af en toe opzoekt. Ze gaat pas eind december naar huis, omdat ze eerst nog een vakantiebaantje in Kaapstad wil doen om geld te verdienen. Ze is in Kaapstad gaan studeren om uit haar

thuisomgeving weg te zijn, en wil ook het liefst een baan in Kaapstad of anders Johannesburg/Pretoria.

Tot zover onze impressies van een aantal fantastische, inspirerende ontmoetingen met krachtige vrouwen waar we trots op kunnen zijn. Iedereen was erg enthousiast om ons te ontmoeten. Er was geen enkel gevoel van controle (waar je toch een beetje bang voor bent) – in tegendeel: hoewel ze tegen ons opkeken (een grijs 60+ echtpaar) werden we letterlijk met open armen ontvangen. Er was regelmatig telefonisch en e-mail-kontakt voor onze afspraken. We regelden onze ontmoetingen meestal in een *fastfoodstore* (Wimpy) en in het begin verbaasden we ons er over dat de meesten een complete maaltijd bestelden op welk tijdstip van de dag ook. Je denkt: eten oké, maar we moeten wel praten! Het bleek dat ze een paar happen namen en dat de rest als *doggy-bag* meeging. Slim natuurlijk, konden ze op onze kosten weer een paar dagen vooruit. Onze studentes komen allemaal uit een arme township ver weg van hun studieplek. Ze zien hun familie 2 x per jaar, tussen de

semesters in, en reizen daarvoor gemiddeld 15 uur. Het eerste wat bijna iedereen vraagt, is: "wat vinden jullie van ons land?" en zodra we gezegd hebben dat het een prachtig land is, is het ijs gebroken, want ze zijn enorm trots op hun land. Dat dit anders is geweest, kregen we mee uit het apartheidsmuseum: "They had their Bible and we had our land; now we have their Bible and they have our land". We hadden foto's van Delft meegenomen en de meeste hilariteit ging uit naar de hoeveelheid fietsen bij het station. Het dagelijkse vervoermiddel voor de zwarten zijn de taxibusjes die volgepropt worden en waar het zo uitkomt mensen in- en uitladen, en anders lopen. Witten lopen niet, zij verplaatsen zich alleen maar per auto. Over het algemeen is men niet erg optimistisch over de verhouding zwart – blank en over hun

'eigen' zwarte regering. Dat president Mbeki Zimbabwe financieel ondersteunt doet erg zeer, evenals de wijze waarop hij met het gigantische aidsprobleem omgaat. Er is een grote werkloosheid en de criminaliteit is hoog. Na zes uur 's avonds, dan is het ook aardedonker, komt niemand meer de deur uit. We hebben 3 maanden 'self-supporting' rondgetrokken, een geweldige ervaring met fantastische ontmoetingen in een groot land, wat je heel klein maakt. Als er nog enig cynisme zou zijn of het geld wel goed terecht komt, is dat wat ons betreft volledig gelogenstraft (al blijven het heel kleine druppeltjes voor de opbouw van een land dat nog een lange weg te gaan heeft) en ik hoop dat ik onze donateurs hiervan overtuigd heb.

To: Malibongwe Education Fund

I write this in honour of a group special women who have seen it appropriate and necessary to take it upon themselves to lend a helping hand to uplift South African women.

I would like to convey my deepest appreciation for all that you have done for me during the past 3 years you have sponsored me for my education.

I have not excelled or fulfilled your expectations or mine. But I have made it my goal that in the next 5 years I will endeavour to honour the trust put in me by Malibongwe by working towards another diploma in which I will excel & I will work towards honouring Malibongwe's aims of economical independence for black women. I thank you Malibongwe for the help, education and experiences I have had, without you it all would not have been possible.

I have encountered difficulties and most of all failure in my field of study, but because of the amount of trust and faith you had in me and my capabilities you have made me believe I can rise above the failures and make more of my life.

Your fund has not only financially sponsored me but also given me confidence that if there are people who believe enough to invest in me and my future then that means I am capable of rising above the circumstances I find myself in today. Today I may be a failure but tomorrow I will be a victor, because of the confidence given to me by the ladies of Malibongwe in Netherlands.

To Trudi, Sanne, Gonny, Anita and Jannemieke I Thank-you All!
God Bless You !
From Sooreya

And also a special thanks to Mev Gerda

Gonny Smitskamp
(wat niet zonder Chris had gekund)